

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ.Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
Τ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/16970

Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 2013

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ-Α.Κ.Ε.
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Ερωτώντες κ.κ. Βουλευτές
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ/
101 83
(Γραφείο κ. Υπουργού)
3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
(Γραφείο κ. Αρχηγού)**

ΘΕΜΑ : Μέτρα αντιμετώπισης ρατσιστικής βίας. Αναφερόμενη συνεργασία της Ε.Λ.Α.Σ. με μέλη του πολιτικού κόμματος «Λαϊκός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή». Απόδοση ευθυνών. Συναφή ζητήματα.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ-Α.Κ.Ε. 2077/266/ 26-09-2013.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης και αίτησης κατάθεσης εγγράφων, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Κ. ΜΠΑΡΚΑΣ, Ε. ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ, Λ. ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ, Ν. ΒΑΛΑΒΑΝΗ, Τ. ΒΑΜΒΑΚΑ, Ν. ΒΟΥΤΣΗΣ, Ι. ΓΑΪΤΑΝΗ, Δ. ΓΑΚΗΣ, Δ. ΓΕΛΑΛΗΣ, Ε. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ, Μ. ΔΙΑΚΑΚΗ, Ε. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Η. ΔΙΩΤΗ, Ρ. ΔΟΥΡΟΥ, Θ. ΔΡΙΤΣΑΣ, Κ. ΖΑΧΑΡΙΑΣ, Χ. ΖΕΪΜΠΕΚ, Μ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Χ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ, Β. ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ, Χ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ, Σ. ΚΟΝΤΟΝΗΣ, Τ. ΚΟΥΡΑΚΗΣ, Μ. ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ, Β. ΚΥΡΙΑΚΑΚΗΣ, Ν. ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ, Μ. ΜΠΟΛΑΡΗ, Α. ΞΑΝΘΟΣ, Γ. ΠΑΝΤΖΑΣ, Θ. ΠΙΕΤΡΑΚΟΣ, Σ. ΣΑΜΟΪΛΗΣ, Δ. ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ, Ν. ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ, Μ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Δ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ και Δ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι η Ελληνική Αστυνομία έχει ως αποστολή, μεταξύ άλλων, την πρόληψη και την καταστολή του εγκλήματος και την προστασία του Κράτους και του δημοκρατικού πολιτεύματος, στο πλαίσιο της συνταγματικής τάξης, καθώς και τη διασφάλιση της κοινωνικής ειρήνης και ευταξίας και την παροχή έννομης προστασίας στους πολίτες και συνδρομής στις αρχές (αρ. 8 παρ. 1β' και 3α' του ν. 2800/2000). Παράλληλα, επισημαίνεται ότι ο σεβασμός και η προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των πολιτών, ανεξαρτήτως εθνικότητας ή θρησκευτικών και πολιτικών πεποιθήσεων αποτελούν βασικό μέλημα του Υπουργείου μας.

Στο πλαίσιο αυτό, το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, με εγκύκλιες διαταγές (4803/22/44 από 04-07-2003, 7100/4/3 από 24-05-2006 κ.ά.) προς τις περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, έχει αναδείξει στο αστυνομικό προσωπικό την αναγκαιότητα του απόλυτου σεβασμού της προσωπικότητας των πολιτών, των ατομικών τους ελευθεριών και της αρχής της ίσης μεταχείρισης χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις, όπως επιτάσσουν οι διατάξεις της εθνικής και της διεθνούς νομοθεσίας. Ειδικότερα, έχουν δοθεί εντολές και οδηγίες για το σεβασμό και την τήρηση του Συντάγματος, των τυπικών και ουσιαστικών νόμων, της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, της Σύμβασης κατά των βασανιστηρίων και των άλλων τρόπων σκληρής,

απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, του Κώδικα Συμπεριφοράς Αστυνομικών του Ο.Η.Ε., της Διακήρυξης Κανόνων Δεοντολογίας για την Αστυνομία του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Κανονισμών της Ελληνικής Αστυνομίας. Παράλληλα, διανεμήθηκαν σε αυτό με τη μορφή εγχειριδίου ο «Κώδικας Δεοντολογίας του Αστυνομικού» και ο «Οδηγός Συμπεριφοράς της Ελληνικής Αστυνομίας προς θρησκευτικές και ενάλωτες κοινωνικές ομάδες».

Επιπροσθέτως, προς την κατεύθυνση αυτή υλοποιούνται προγράμματα εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού στα θέματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ρατσισμού και ξενοφοβίας. Επισημαίνεται ότι υψηλού κύρους πανεπιστημιακοί καθηγητές, επιστήμονες κ.λπ. διδάσκουν στους σπουδαστές των Αστυνομικών Σχολών και προάγουν τις αξίες της δημοκρατίας, της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου. Η εναισθητοποίηση των σπουδαστών επιτυγχάνεται τόσο με τη διδασκαλία σχετικών μαθημάτων όσο και με διαλέξεις ή εκπαιδευτικά σεμινάρια με θέματα που προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Πέραν των ανωτέρω, σας γνωρίζουμε ότι με δεδομένη τη βούληση του Υπουργείου μας και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας για μηδενική ανοχή σε θέματα παραβίασης της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της εκδήλωσης συμπεριφορών με χαρακτηριστικά αυθαιρεσίας, κάθε καταγγελία ή πληροφορία για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικού κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή όταν ευρίσκεται εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας και γενικά για ενέργεια ή παράλειψη των αστυνομικών αντίθετη με το Σύνταγμα, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και την ηθική τάξη, εξετάζεται σε βάθος με ιδιαίτερη προσοχή και εφόσον διαπιστωθεί παράβαση αυτών εφαρμόζεται με αυστηρότητα η κείμενη νομοθεσία.

Περαιτέρω, σας πληροφορούμε ότι για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών κρατικών οργάνων, έχουν θεσπισθεί ποινικές διατάξεις που προβλέπουν αυστηρότατες ποινές, όπως οι διατάξεις των άρθρων 137Α', 137Β', 137Γ' και 137Δ' του Π.Κ. που προστέθηκαν με το ν. 1500/1984, με τις οποίες χαρακτηρίζονται και τιμωρούνται ως κακουργήματα πράξεις βίας ή προσβολής της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και οι διατάξεις των άρθρων 239, 325 και 326 του Π.Κ., με τις οποίες κολάζονται οι περιπτώσεις κατάχρησης εξουσίας και παράνομης κατακράτησης.

Σημειώνεται δε, ότι για την ποινική διερεύνηση καταγγελιών σχετικών με παραβάσεις του ως άνω νομικού πλαισίου από το αστυνομικό προσωπικό, μεταξύ άλλων, αρμόδια είναι και η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, που συνιστά αυτοτελή Κεντρική Υπηρεσία του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, υπαγόμενη απευθείας σε αυτό και εποπτευόμενη από Εισαγγελέα Εφετών. Επίσης, με διαταγή του κ. Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας (6004/1/182 από 24-10-2012), η προρρηθείσα Διεύθυνση επιλαμβάνεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα περιπτώσεων καταγγελιών από άλλοδαπούς (κρατουμένους ή μη) για κακομεταχείριση-κακοποίηση, προσβολή της προσωπικότητάς τους και πρόκληση σωματικών κακώσεων από αστυνομικούς, κυρίως από όσους ασχολούνται με την αντιμετώπιση περιστατικών ρατσιστικής βίας σε βάρος αλλοδαπών από ομάδες αγνώστων ατόμων και σε συντρέχοντα περίπτωση στο σχηματισμό δικογραφιών. Η δε ακολουθητέα διαδικασία διερεύνησης αυτών καθορίζεται από την υπ' αριθμ. 1/10 Εγκύλιο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, η οποία διαβιβάστηκε προς όλες τις αστυνομικές Υπηρεσίες.

Πέραν του ποινικού ελέγχου, για ενδεχόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι αστυνομικοί υπόκεινται και στο συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο (π.δ. 120/2008), ο δε κολασμός των παραβατικών συμπεριφορών γίνεται με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, η εξέταση των πειθαρχικών

παραπτωμάτων, που φέρονται ότι τελέσθηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών, προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτωμάτων, ενώ επισημαίνεται ότι στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ιδίου π.δ. ορίζεται ότι πράξεις που συνιστούν βασανιστήρια ή άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά την έννοια του άρθρου 137Α' του Π.Κ., επισύρουν την ποινή της απόταξης.

Για την πειθαρχική διερεύνηση καταγγελιών για ενέργειες και συμπεριφορές που συνιστούν βαριά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, διατάσσονται ένορκες διοικητικές εξετάσεις, η ενέργεια των οποίων για τις περιοχές της Αττικής και της Θεσσαλονίκης ανατίθεται στις ειδικές προς τούτο Υπηρεσίες (Υποδιευθύνσεις Διοικητικών Εξετάσεων), με τις οποίες ουδεμία διοικητική εξάρτηση έχουν οι καταγγελλόμενοι αστυνομικοί. Για τις υπόλοιπες περιοχές της χώρας, οι εξετάσεις αυτές ανατίθενται, για λόγους αντικειμενικότερης διερεύνησης, υποχρεωτικά σε αξιωματικό άλλης Αστυνομικής Διεύθυνσης από αυτή που ανήκει ο εγκαλούμενος αστυνομικός. Σε κάθε περίπτωση, η έκδοση της σχετικής διαταγής για τη διενέργεια της προαναφερόμενης εξέτασης ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα υπηρεσιακών κλιμακίων ανωτέρων της Αστυνομικής Διεύθυνσης, στην οποία υπάγεται διοικητικά ο καταγγελλόμενος αστυνομικός.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι η προανακριτική και ανακριτική διοικητική διαδικασία διέπεται, μεταξύ άλλων, από την αρχή της μυστικότητας, συνεπώς, δεν είναι επιτρεπτή η, καθ' οιονδήποτε τρόπο, γνωστοποίηση στοιχείων του υλικού που συλλέγεται στο πλαίσιο αυτό. Επιπλέον, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 54 του π.δ. 120/2008, οι πειθαρχικές αποφάσεις και το περιεχόμενό τους αποτελούν υπηρεσιακό απόρρητο και δεν επιτρέπεται να λαμβάνουν γνώση τρίτα πρόσωπα, εκτός αν το προβλέπει ειδικά ο νόμος.

Έπειτα από τα προαναφερόμενα, σας γνωρίζουμε ότι κατόπιν παραγγελίας του κ. Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, ύστερα από δημοσιεύματα και καταγγελίες για συμμετοχή αστυνομικών σε αξιόποινες πράξεις που σχετίζονται με το κόμμα «Λαϊκός Σύνδεσμος – Χρυσή Αυγή» ή μη ενδεδειγμένη αντίδραση σε αυτές, η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων διεξάγει ήδη ευρύτατη έρευνα, η οποία στην παρούσα φάση δεν έχει ολοκληρωθεί, προβαίνοντας σε όλες τις, κατά περίπτωση, υπηρεσιακές και δικονομικές ενέργειες, ανάλογα με τα ειδικότερα στοιχεία που συγκροτούν το νομικό και πραγματικό καθεστώς κάθε υπόθεσης. Παράλληλα δε, από τις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες διατάσσεται η διενέργεια διοικητικής εξέτασης για τη διερεύνηση κάθε υπόθεσης και τον καταλογισμό τυχόν πειθαρχικών ευθυνών σε βάρος οποιουδήποτε εμπλεκομένου αστυνομικού. Ενδεικτικά, για την πληρέστερη ενημέρωσή σας, καταθέτουμε τα από 23-09-2013, 28-09-2013, 30-09-2013 και 01-10-2013 δελτία τύπου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

Σε ό,τι ειδικότερα αφορά στα διαλαμβανόμενα στην ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων των κ.κ. συναδέλφων περιστατικά, σύμφωνα με ενημέρωσή μας, σας ενημερώνουμε ότι οι αιτιάσεις σε βάρος αστυνομικών διμοιρίας της Υποδιεύθυνσης Αποκατάστασης Τάξης, τελούν υπό εξέταση από τη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, ενώ παράλληλα, από τη Διεύθυνση Αστυνομικών Επιχειρήσεων Αττικής, διατάχθηκε η διενέργεια Προκαταρκτικής Διοικητικής Εξέτασης, για τη διερεύνηση αυτών και τον καταλογισμό τυχόν πειθαρχικών ευθυνών σε βάρος οποιουδήποτε εμπλεκομένου στην υπόθεση αστυνομικού. Αναφορικά δε με το Αστυνομικό Τμήμα Νίκαιας, καταθέτουμε, επιπλέον, το από 25-09-2013 δελτίο τύπου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

Πέραν των ανωτέρω, σας πληροφορούμε ότι με τις διατάξεις του π.δ. 132/2012 (Φ.Ε.Κ. Α' 239/11-12-2012), συστήθηκαν και λειτουργούν στην Ελληνική Αστυνομία ειδικές Υπηρεσίες Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας. Συγκεκριμένα, ιδρύθηκαν Υπηρεσίες επιπέδου Τμήματος, από ένα, στις Υποδιεύθυνσεις Κρατικής Ασφάλειας των Διευθύνσεων Ασφάλειας Αττικής και

Θεσσαλονίκης, καθώς επίσης και αντίστοιχα Γραφεία στις 5 Υποδιευθύνσεις Ασφαλείας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής, στις 17 Υποδιευθύνσεις και στα 46 Τμήματα Ασφάλειας που λειτουργούν στις Αστυνομικές Διευθύνσεις Περιφερειακών Ενοτήτων. Συνεπώς, δημιουργήθηκαν 2 Τμήματα και 68 Γραφεία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας, τα οποία καλύπτουν την επικράτεια και συντονίζονται-κατευθύνονται, ως προς την εκπλήρωση της αποστολής τους σε κεντρικό επιτελικό επίπεδο, από το 1^ο Τμήμα Κοινωνικών Ζητημάτων και Αντιμετώπισης Ρατσισμού της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Σύμφωνα δε με ενημέρωσή μας, κατά το χρόνο λειτουργίας των ως άνω Υπηρεσιών, από τα κατά τόπους Τμήματα και Γραφεία αυτών έχουν καταγραφεί στην επικράτεια 41 περιστατικά με πιθανό ρατσιστικό κίνητρο.

Επίσης, από τις επιμέρους διατάξεις του ως άνω π.δ/τος προβλέπεται και η λειτουργία ενιαίου αριθμού τηλεφωνικών καταγγελιών στην Υποδιεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας της Διεύθυνσης Ασφαλείας Αττικής. Σημειώνεται δε, ότι ύστερα από σχετική έγκριση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, εκχωρήθηκε ο σύντομος κωδικός 11414, διά του οποίου κάθε πολίτης δύναται να επικοινωνεί με την ανωτέρω Υπηρεσία, από όλα τα δίκτυα κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, προκειμένου να καταγγείλει περιστατικά ρατσιστικής βίας ή να ενημερωθεί για τα δικαιώματά του σε συναφείς περιπτώσεις. Επιπροσθέτως, το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας δημιούργησε και λειτουργεί, στην ήδη υπάρχουσα ιστοσελίδα www.astynomia.gr, «παράθυρο» αναφορικά με θέματα ρατσιστικής βίας.

Με τις ρυθμίσεις αυτές επιδιώκεται η πληρέστερη πρόληψη και η αποτελεσματικότερη διαχείριση περιστατικών που μπορούν να απειλήσουν τη δημόσια τάξη και αφορούν στη διάπραξη αδικημάτων καθώς και στην καθ' οιονδήποτε τρόπο δημόσια προτροπή, πρόκληση ή διέγερση σε διάπραξη αδικημάτων ή στην εκδήλωση πράξεων ή ενεργειών, σε βάρος προσώπων ή ομάδων προσώπων με αποκλειστική αφορμή τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές τους μεταβολές και την εθνική ή εθνοτική τους ταυτότητα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας είναι αυστηρά προστηλωμένο στην τήρηση του Συντάγματος, την προστασία των δημοκρατικών θεσμών καθώς και των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών. Οποιαδήποτε αναφορά για εξωθεσμική και εν γένει παράνομη δραστηριότητα ερευνάται με τη δέουσα προσοχή και με γνώμονα την αναζήτηση της αλήθειας. Ωστόσο, ο χαρακτηρισμός, συλλήβδην, όλων των ενεργειών του αστυνομικού προσωπικού ως κειμένων εκτός του πλαισίου που τίθεται από την έννομη τάξη δε βρίσκει έρεισμα στην πραγματικότητα και αδικεί τη μεγάλη πλειοψηφία του εν λόγω προσωπικού που καθημερινά δίνει σκληρό αγώνα για τη διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και την εμπέδωση του αισθήματος ασφαλείας στους πολίτες.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να σας ενημερώσει σχετικά είναι το συνεργωτώμενο Υπουργείο.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Δημόσιας Τάξης και
Προστασίας του Πολίτη
ΑΓΓΕΛΙΩΝ Α. ΜΑΣΕΛΗ
ΑΣΤΥΝ. Δ/ΝΗΣ

